

Havi ágazati kitekintő

Mezőgazdaság

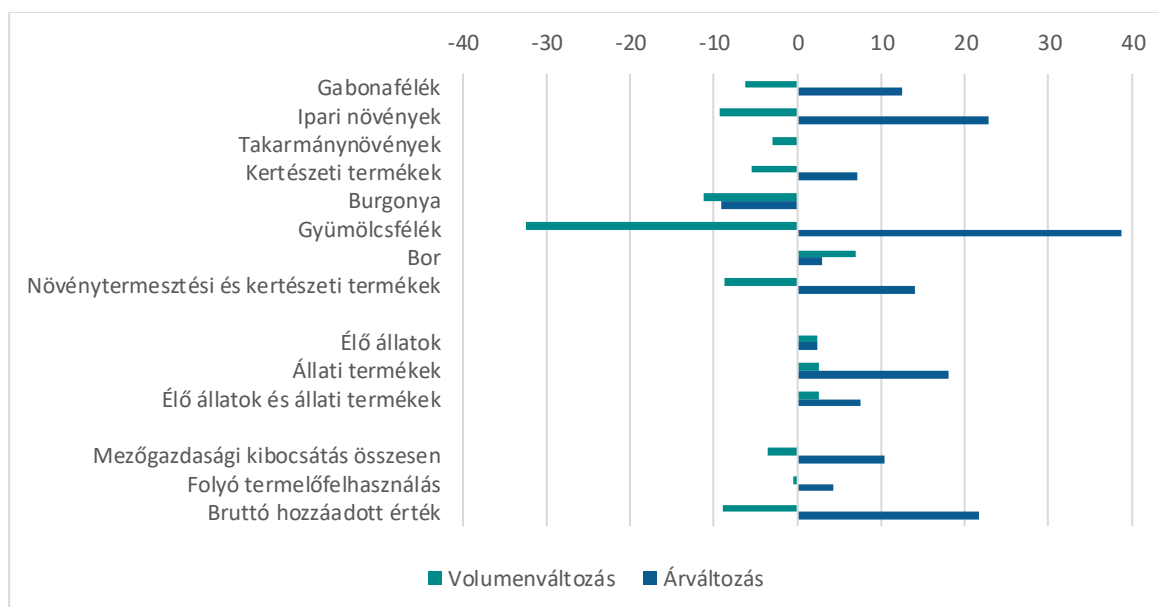
2025. december 22.

Mezőgazdasági helyzetkép

Vegyes évet zárt a mezőgazdaság: a növénytermesztés visszaesett, az állattenyésztés viszont tovább bővült

Az előzetes adatok szerint 2025-ben a mezőgazdasági kibocsátás volumene 3,6 százalékkal csökkent az előző évhez képest, ugyanakkor folyó áron 4 172 milliárdforintról 4 433 milliárd forintra emelkedett, ami 6,2 százalékos növekedést jelent. A kettősség hátterében az áll, hogy a kibocsátási árak átlagosan 10,3 százalékkal nőttek, vagyis a magasabb árszint ellensúlyozta a termelés visszaesését. A volumencsökkenés elsősorban a növénytermesztés és kertészet gyengébb eredményére vezethető vissza: e termékek kibocsátása 8,7 százalékkal mérséklődött az alacsonyabb tavalyi bázis ellenére. Ezzel szemben az élő állatok és állati termékek kibocsátása harmadik éve növekszik, 2025-ben további 2,5 százalékkal. A termelési feltételek vegyesen alakultak: a folyó termelőfelhasználás volumene 0,6 százalékkal csökkent, miközben az árak 4,2 százalékkal nőttek; a bruttó hozzáadott érték pedig 8,9 százalékos visszaesés mellett 21,6 százalékos áremelkedést mutatott. Mindez arra utal, hogy bár a kibocsátás mennyisége csökkent, az árak számottevő növekedése miatt a mezőgazdaság folyó áron bővülést tudott felmutatni.

1. ÁBRA: MEZŐGAZDASÁGI SZÁMLÁK RENDSZERE – VOLUMEN- ÉS ÁRVÁLTOZÁS (SZÁZALÉK, ELŐZŐ ÉVHEZ KÉPEST)

Forrás: KSH

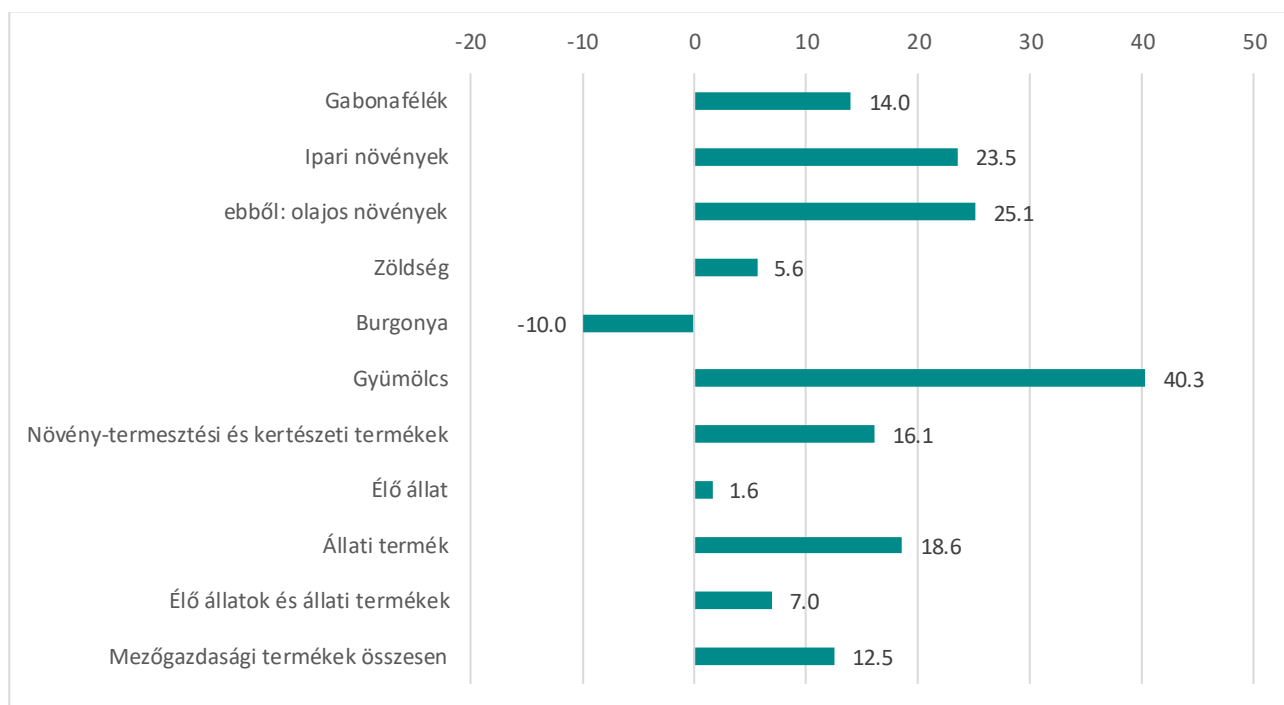
A növénytermesztés 2025-ben ismét visszafogott teljesítményt mutatott, ám az egyes szegmensek között jelentős eltérések látszóttak. A gabonafélék termelése az elmúlt év gyengébb eredményei után is csak korlátozottan tudott javulni: összes kibocsátásuk **6,3 százalékkal mérséklődött**, bár termékenként eltérő folyamatok húzódtak meg a háttérben. A különbségekben meghatározó szerepet játszottak az időjárási körülmények, különösen a nyári időszakban jelentkező csapadékhiány. A **búza termelése 10,4 százalékkal nőtt**, miközben kukoricáé **28,8 százalékkal visszaesett**, ami az aszályérzékeny kultúrák tartós sebezhetőségére és a szektor egyik legnagyobb strukturális gyengeségére hívja fel a figyelmet. Az ipari növények termelése összességében **9,4 százalékkal csökkent**, ezen belül az olajos magvak termelése **mintegy 9,6 százalékkal maradt el** az előző évitől, a szójáé **34,3 százalékkal zuhant**. A takarmánynövények termelése **3,0**, a kertészeti termékeké **5,5**, míg a burgonyáé **11,3 százalékkal esett vissza**. A gyümölcsfélék esetében volt a legmarkánsabb a mérséklődés: a termelés **32,4 százalékkal csökkent**, több nagy kultúrában – alma, körte, őszibarack – **17 és 68 százalék közötti** zuhanással. A rendkívüli visszaesésben döntő szerepet játszott a májusban bekövetkezett fagykár, amely éppen a virágzás időszakában érintette az ültetvényeket, és különösen az időjárásra érzékeny gyümölcsfajok terméskilátásait rontotta jelentősen. Bár a szőlőtermelés **6,8 százalékkal nőtt**, ez nem tudta érdemben ellensúlyozni a gyümölcságazat gyenge teljesítményét. Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy a szőlőültetvényeket is érintették a közelmúltban súlyos növényvédelmi kockázatok – így a szőlő aranyszínű sárgaság terjedése –, ami hosszabb távon befolyásolhatja a termésbiztonságot és az ágazat kilátásait. Mindezek alapján a növénytermesztés teljesítményét 2025-ben a mérséklődő kibocsátás és az egyes szegmensek közötti jelentős szórás határozta meg.

Az állattenyésztés ezzel szemben 2025-ben is **pozitív tartományban maradt**, bár az egyes ágazatok teljesítménye eltérően alakult. A szarvasmarha-tenyésztés **3,5**, a juh- és kecskeágazat pedig **1,4 százalékkal mérséklődött**, miközben a baromfi enyhe, **0,6 százalékos visszaesést** mutatott. A visszafogottabb teljesítményben szerepet játszhattak az állategészségügyi kockázatok is: a szarvasmarhákánál megjelenő ragadós száj- és körömfájás, valamint a madárinfluenza időszakos fellángolása fokozott járványügyi készséget, termelési korlátozásokat és óvatosabb állománykezelést eredményezett. Ezzel szemben a sertéságazat továbbra is egyértelműen erősödik: termelése **10,0 százalékkal nőtt**, ami a teljes állattenyésztési kibocsátás egyik fő húzóereje volt. Az állati termékek termelése szintén javult, összességében **2,6 százalékkal emelkedett**, ezen belül a tejtermelés **3,4 százalékkal**, a tojástermelés pedig **1,5 százalékkal** bővült. Így az állattenyésztés összképe 2025-ben továbbra is kedvező maradt: a főbb szegmensek egy része ugyan gyengébb évet zárt, ám a sertés- és a tejágazat teljesítménye érdemben hozzájárult a pozitív irányú kibocsátási eredményhez.

A termelői árak dinamikája jelentősen változott az év során

A KSH havi termelőiár-indexei alapján 2025-ben a mezőgazdasági termékek árai **január-október között összességében 12,5 százalékkal** haladták meg az előző év azonos időszakát. Az árdinamika elsősorban a növényi termékekhez kötődött: a növénytermesztési és kertészeti termékek árai **16,1 százalékkal** emelkedtek, ezen belül az ipari növények **23,5 százalékkal**, az olajos növények pedig **25,1 százalékkal** drágultak. A gabonafélék árai átlagosan **14,0 százalékkal** nőttek, míg a gyümölcsfélék esetében kiugró, **40,3 százalékos** áremelkedés volt megfigyelhető. Ezzel szemben a burgonya ára ebben az időszakban **10,0 százalékkal csökkent**, tovább erősítve az egyes termékcsoportok közötti eltérő áralakulást.

2. ÁBRA: TERMELŐIÁR-INDEXEK 2025. JANUÁR–OKTÓBER KÖZÖTT (ELŐZŐ ÉV AZONOS IDŐSZAKÁHOZ KÉPEST, SZÁZALÉK)

Forrás: KSH

A havi adatok azt mutatják, hogy az árnövekedés az év elején volt a legerőteljesebb, különösen az ipari és olajos növények esetében. Márciusban az ipari növények árai **63,9 százalékkal**, az olajos növényeké pedig **67,0 százalékkal** haladták meg az egy évvel korábbi szintet. A gyümölcsféléknél az év közepén jelentkezett a legnagyobb árreakció: júliusban az árak **113,7 százalékkal** voltak magasabbak az előző év azonos hónapjánál, ami egyértelműen a tavaszi fagykárok miatt kialakult kínálatszűkülésre vezethető vissza. Az év második felében az áremelkedés üteme fokozatosan mérséklődött, októberre a

mezőgazdasági termékek összesített árváltozása **3,5 százalékra** lassult. Az élő állatok és állati termékek árai ezzel szemben kiegyensúlyozottabb pályán mozogtak: január–október között összességében **7,0 százalékkal** emelkedtek, ami mérsékeltebb, de stabil hozzájárulást jelentett az ágazat jövedelmezőségéhez.

Javult a jövedelmezőség: az árak gyorsabban nőttek, mint a költségek

2025-ben a teljes mezőgazdasági kibocsátás árindexe összességében **10,3 százalékkal emelkedett**, ami számottevő fordulatot jelent a megelőző évek visszafogottabb árdinamikája után. A növényi termékek ára átlagosan **14,0 százalékkal** nőtt, ezen belül a gabonafélék termelői árai több fő kultúrában kétszámjegyű drágulást mutattak: a búza **10,0**, az árpa **20,0**, míg a kukorica **15,0 százalékkal** drágult. Az ipari növények termelői árai **22,9 százalékkal** növekedtek – elsősorban a repce (20,0 százalék) és a napraforgó (37,0 százalék) markáns áremelkedése miatt –, míg a gyümölcsféléké átlagosan **38,7 százalékkal** bővült. A burgonya ára ugyanakkor **9,2 százalékkal** csökkent. Az állattenyésztésben mérsékeltebb, **7,6 százalékos** áremelkedés ment végbe: a tej és a tojás ára egyaránt **20,0 százalékkal** nőtt, miközben az élőállatok árai összességében **2,3 százalékkal** növekedtek, a sertéságazatban azonban **8,0 százalékos** árcsökkenés következett be.

A költségoldalon jóval visszafogottabb folyamatok jelentkeztek: a folyó termelőfelhasználás ráfordításai **átlagosan 4,2 százalékkal** emelkedtek. A legnagyobb költségnövekedést a **műtrágyák és talajjavító szerek** körében mérték (**+11,5 százalék**), amelyet a növényvédő szerek (**+6,5 százalék**) és az állati takarmányok (**+5,5 százalék**) követtek. Utóbbi drágulása szorosan összefüggött a takarmányalapanyagok – mindenekelőtt a kukorica és más gabonafélék – termelői árának emelkedésével, ami közvetlenül növelte az állattenyésztés költségszintjét. A műtrágyaárak növekedésében a nemzetközi tényezők is szerepet játszottak: az orosz–ukrán háborúval összefüggő bizonytalanságok, az orosz és belarusz importot érintő uniós vámintézkedések, valamint a földgázpiac volatilitása egyaránt hozzájárultak a költségek növekedéséhez. Az energia- és kenőanyagköltségek ugyanakkor **1,8 százalékkal**, míg a vetőmag- és palántaköltségek **9,4 százalékkal csökkentek**, részben ellensúlyozva a dráguló inputokat. A gép- és épületfenntartási kiadások **6–7 százalékos** emelkedést mutattak, a mezőgazdasági szolgáltatási díjak viszont lényegében változatlanul alakultak. A termelői árak és a költségek eltérő dinamikája összességében kedvezőbb ár-költség pozíciót eredményezett a gazdálkodók számára.

A munkaerő-ráfordítás csökkent, miközben a reáljövedelem emelkedett

2025-ben tovább mérséklődött a mezőgazdaság munkaerő-felhasználása: az összes éves munkaerő-egység (ÉME¹) 244,8 ezerre csökkent, ami **közel 1,7 százalékkal** maradt el az előző évi szinttől. A visszaesést elsősorban a nem fizetett munkaerő – jellemzően családi munka – **mintegy 2,7 százalékos** mérséklődése okozta, míg a fizetett munkaerő volumenében gyakorlatilag nem történt érdemi változás. A munkaerő-felhasználás csökkenésével párhuzamosan a mezőgazdasági reáljövedelem **jelentős javulást** mutatott: a munkaerő-egységre jutó reáljövedelem 2025-ben **6,4 százalékkal** haladta meg az előző évit, szemben a 2024-ben mért 5,7 százalékos visszaeséssel. Mindez arra utal, hogy a termelői árak dinamikus emelkedése és a költségek mérsékelt növekedése érezhetően javította a mezőgazdasági vállalkozások jövedelmi pozícióját, miközben a szektor munkaerőigénye tovább csökkent.

A kedvező folyamatok a teljes ágazati jövedelmezőségben is megjelentek: a nettó vállalkozói jövedelem 2025-ben 21,1 százalékkal nőtt az előző évhez képest. Ez a kiemelkedő ütem azt jelzi, hogy a termelői árak erőteljes emelkedése és a ráfordítások mérsékeltebb növekedése érdemben javította a gazdálkodók jövedelmi pozícióját. A nettó vállalkozói jövedelem bővülése így jóval meghaladta a kibocsátás folyó áras növekedését és a reáljövedelem javulását is, ami alapján 2025 egyértelműen kedvező évnek tekinthető a mezőgazdasági vállalkozások profitabilitása szempontjából.

Óvatosan élénkül a finanszírozás: csökkenő hitelállomány, növekvő új hitelezés

A mezőgazdaság finanszírozási adatai alapján 2025-ben a hitelállomány mérséklődése mellett az új hitelezés bővülése volt megfigyelhető, jelentős ágazati különbségekkel. A mezőgazdaság teljes hitelállománya 2025 harmadik negyedévének végén **1 041 milliárd forintot tett ki**, ami **1,9 százalékkal maradt el** az előző év azonos időszakától. A visszaesés elsősorban a **szántóföldi növénytermesztésben (-4,4 százalék)** és az **állattenyésztésben (-4,1 százalék)** jelentkezett, ez utóbbin belül különösen a **szarvasmarha- (-5,5 százalék)** és a **sertésenyésztés (-4,0 százalék)** hitelállományának csökkenése volt meghatározó, míg a baromfiszektorban ezeknél mérsékeltebb zsugorodás volt tapasztalható (-3,3 százalék). Ezzel szemben a **kertészeti ágazatok hitelállománya nőni tudott**: a kertészet egészében **14,3**, a zöldségtermesztésben pedig **13,9 százalékos növekedés** volt megfigyelhető, ami a szegmens viszonylag stabil finanszírozási pozíciójára utal.

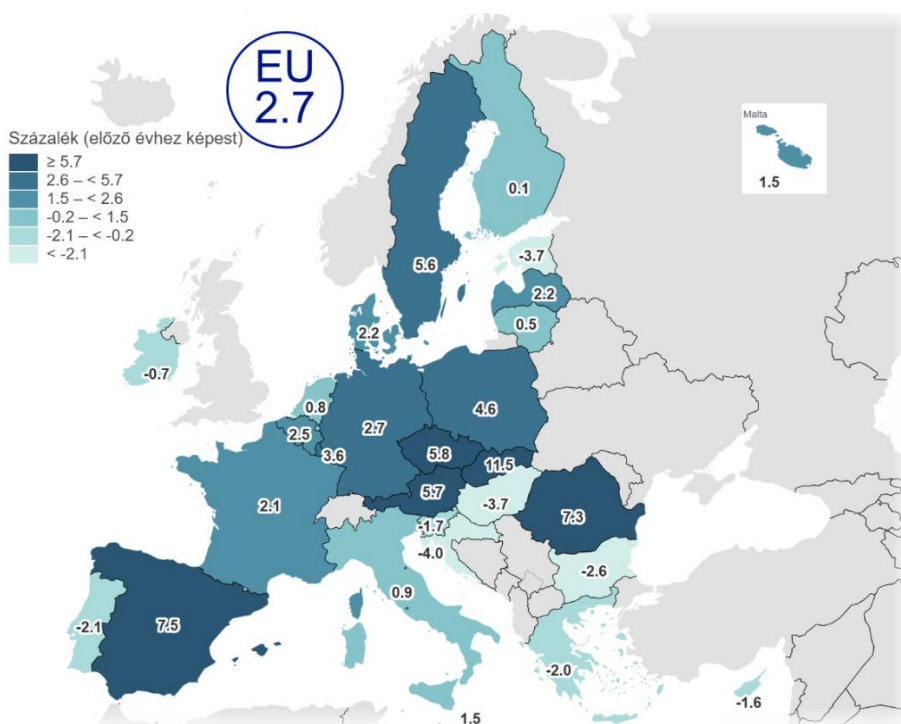
¹ 1 ÉME 1800 munkaórának felel meg.

Az új hitelek volumene megközelítőleg 203 milliárd forintot tett ki 2025 harmadik negyedévéig, ami 12,4 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakát. A bővülés különösen a kertészeti ágazatokban volt látványos: a kertészetben 48,1, a zöldségtermesztésben 55,6 százalékos emelkedés volt tapasztalható. Az állattenyésztésnél az új hitelezés összességében 8,8 százalékkal nőtt, ezen belül a sertésenyésztésben kiugró, 153,7 százalékos növekedés volt megfigyelhető, miközben a baromfiszektorban az új kihelyezések csökkentek (-17,5 százalék).

Széles skálán mozog a teljesítmény az uniós mezőgazdaságban

A teljes mezőgazdasági kibocsátás alakulása az EU-ban 2025-ben jelentős eltéréseket mutatott az egyes tagállamok között. Uniós szinten a mezőgazdasági kibocsátás volumene 2,7 százalékkal nőtt, ugyanakkor az átlag mögött markánsan eltérő nemzeti pályák rajzolódtak ki. A legerősebb bővülést Szlovákia (11,5 százalék), Spanyolország (7,5 százalék), Románia (7,3 százalék), Csehország (5,8 százalék) és Ausztria (5,7 százalék) érte el, míg több tagállamban visszaesés volt tapasztalható. A visegrádi országok teljesítménye széttartó volt: Lengyelország (4,6 százalék) az uniós átlag felett növekedett, míg Magyarország 3,7 százalékos volumencsökkenésével inkább a déli, gyengébb teljesítményt nyújtó tagországokhoz igazodott.

3. ÁBRA: MEZŐGAZDASÁGI KIBOCSÁTÁS VOLUMENE (2025)

Közigazgatási határok: © EuroGeographics © OpenStreetMap tartalomszolgáltatók
Kartográfia: Eurostat – IMAGE, 12/2025

Forrás: Eurostat

A növénytermesztés volt a mezőgazdasági kibocsátás alakulásának fő meghatározója 2025-ben. Uniós szinten a növényi kibocsátás volumene **közel 5,0 százalékkal bővült**, ugyanakkor az országok közötti különbségek itt voltak a legnagyobbak. Kiemelkedő növekedést ért el **Szlovákia (20,2 százalék)**, **Románia (14,3 százalék)**, **Ausztria (11,9 százalék)** és **Csehország (11,3 százalék)**, míg több dél- és kelet-európai tagállamban visszaesés következett be. A V4-ek közül **Lengyelország (6,8 százalék)** szintén az uniós átlag felett teljesített, ezzel szemben **Magyarországon a növénytermesztés volumene 8,7 százalékkal csökkent**, ami jól illeszkedik az időjárási szélsőségek által leginkább érintett országok csoportjába.

Az állattenyésztés ezzel szemben jóval kiegyensúlyozottabb képet mutatott az Európai Unióban. Uniós szinten az állati kibocsátás volumene **gyakorlatilag stagnált (+0,2 százalék)**, az országok többségében viszont jelentős elmozdulások voltak megfigyelhetők. A pozitív irányú eltérések közé tartozott **Bulgária (3,7 százalék)**, **Görögország (3,5 százalék)** és **Lengyelország (3,0 százalék)** teljesítménye, míg több tagállamban rendkívüli csökkenés jelentkezett, így **Észtországban (-6,8 százalék)**, **Hollandiában (-4,0 százalék)** és **Horvátországban (-3,7 százalék)**. A visegrádi országok közül **Magyarország (2,5 százalék)** és **Lengyelország** az uniós átlag felett teljesített, **Csehország (-0,5 százalék)** és **Szlovákia (-0,2 százalék)** viszont enyhe visszaesést mutatott. Az adatok alapján az állattenyésztés 2025-ben inkább **stabilizáló tényezőként** járult hozzá a mezőgazdasági kibocsátáshoz, szemben a növénytermesztés erősebben ciklikus alakulásával.

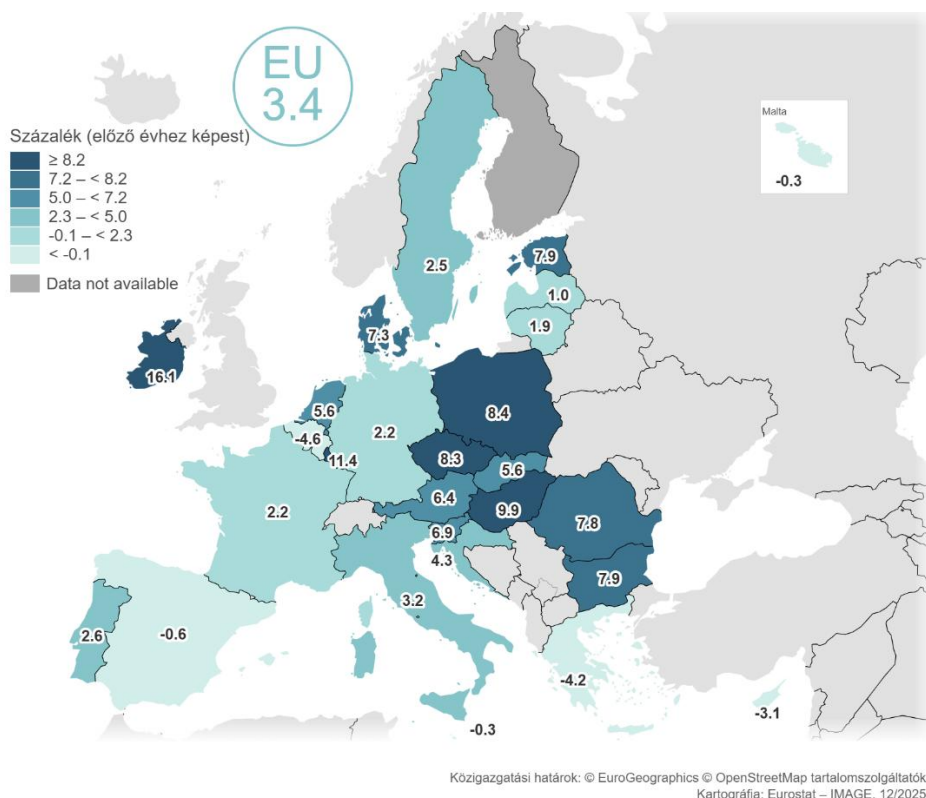
A mezőgazdasági szolgáltatások kibocsátása uniós szinten összességében stagnált, ugyanakkor egyes tagállamokban kiugró eltérések voltak megfigyelhetők. **Litvániában** rendkívüli **(48,5 százalék)**, de **Spanyolországban (11,2 százalék)** is érdemi bővülés történt, míg más országokban – például **Romániában (-18,3 százalék)** és **Máltán (-11,8 százalék)** – jelentős visszaesés jelentkezett. A visegrádi országok esetében a szolgáltatások volumene jellemzően nem játszott meghatározó szerepet: **Magyarországon és Lengyelországban** a kibocsátás gyakorlatilag változatlan maradt, míg **Szlovákiában** 0,4, **Csehországban** pedig 2,7 százalékkal esett vissza. Ez arra utal, hogy a teljes mezőgazdasági teljesítményt továbbra is döntően a növénytermesztési és állattenyésztési folyamatok alakították.

Vegyes nemzetközi árpozícióban a magyar mezőgazdaság

A mezőgazdasági termékek termelői árai uniós szinten mérsékelten emelkedtek 2025-ben, ugyanakkor az egyes tagállamok között jelentős eltérések voltak megfigyelhetők. Az **Európai Unió egészében** a mezőgazdasági termékek összesített termelőiár-indexe **3,4 százalékkal** haladta meg az előző évi szintjét, ami visszafogott, de pozitív árdinamikát

jelez. Az uniós átlag mögött azonban széles sávban szóródtak a nemzeti értékek: a legnagyobb áremelkedést **Írországb**an (16,1 százalék), **Luxemburgban** (11,4 százalék), **Magyarországon** (9,9 százalék), **Lengyelországban** (8,4 százalék) és **Csehországban** (8,3 százalék) mérték. Ezzel szemben több tagállamban – például **Belgiumban** (–4,6 százalék), **Görögországban** (–4,2 százalék) és **Cipruson** (–3,1 százalék) – a mezőgazdasági termékek átlagos árszintje csökkent. **Szlovákiában** (5,6 százalék) mérsékeltebb, de szintén pozitív dinamika volt megfigyelhető.

4. ÁBRA: MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKEK ÁTLAGÁRA (2025)

Forrás: Eurostat

A termékcsoportok szintjén az uniós áralakulás erősen differenciált képet mutatott 2025-ben. A gabonafélék termelői árai uniós szinten enyhén csökkentek 2025-ben (–0,9 százalék), ugyanakkor több közép-kelet-európai országban érdemi drágulás volt megfigyelhető. Cipruson 16,0, míg Magyarországon 12,1 százalékos áremelkedés következett be. A zöldség- és kertészeti termékek árai az EU egészében gyakorlatilag változatlanok maradtak (+0,3 százalék), viszont egyes országokban jelentős eltérések jelentkeztek. Bulgáriában 28,4 százalékos drágulás volt tapasztalható, míg Magyarországon (+0,4 százalék) az uniós átlagot közelítő áremelkedés következett be. A burgonya termelői ára uniós szinten markánsan visszaesett (–21,9 százalék), ami szinte valamennyi tagállamban megjelent. A visegrádi országok mindegyikében jelentős

árcsökkenés volt tapasztalható, így Magyarországon is (–9,3 százalék), összhangban a kínálat bővülésével. **A gyümölcsfélék árai uniós átlagban 9,5 százalékkal emelkedtek, ugyanakkor több országban ennél lényegesen erőteljesebb drágulás következett be.** Észtországban (88,9 százalék) és Bulgáriában (75,6 százalék) erőteljesen megugrott a gyümölcsfélék ára, de még Magyarországon is 27,3 százalékos áremelkedés volt megfigyelhető. **Az állattenyésztésben az élő szarvasmarha ára uniós szinten jelentősen, 26,1 százalékkal emelkedett,** ami arra vezethető vissza, hogy a tagállamok többségében kétszámjegyű áremelkedés ment végbe. A drágulás Magyarországon is számottevő volt (+24,0 százalék). **A tej és a tojás ára az EU egészében emelkedett, előbbi 9,5, utóbbi 23,3 százalékkal.** A tej esetében Dánia (21,5 százalék) és Észtország (20,2 százalék) könyvelhette el a legnagyobb árnövekedést, de Görögországban például enyhe mérséklődés (2,7 százalékos) látható. A tojás esetében is az áremelkedés volt a legjellemzőbb, legnagyobb mértékben Hollandiában (39,9 százalék), Belgiumban (36,9 százalék) és Csehországban (32,3 százalék) drágult, de Luxemburgban (–6,1 százalék), Svédországban (–2,3 százalék), illetve Máltán (–1,1 százalék) az árak mérséklődése volt a jellemző. **Magyarországon a tej ára 15,5 százalékkal nőtt, míg a tojásé 9,6 százalékkal.**

A költségoldali folyamatok uniós szinten összességében mérsékeltebb képet mutattak, ami hozzájárult a termelői árak emelkedésének jövedelmezőségre gyakorolt kedvező hatásához. Az Európai Unió egészében az energia- és kenőanyagköltségek 2,1 százalékkal csökkentek, miközben a műtrágyák és talajjavító szerek ára átlagosan 5,4 százalékkal emelkedett; ezen belül több országban – például **Magyarországon (+10,9 százalék)** – ennél is erőteljesebb drágulás volt tapasztalható. A növényvédő szerek árai uniós szinten enyhén mérséklődtek (–1,0 százalék), ugyanakkor egyes tagállamokban – így **Magyarországon (+7,8 százalék) vagy Romániában (13,9 százalék)** – érdemi növekedést mutattak. Az állati takarmányok ára az EU egészében gyakorlatilag stagnált (–0,5 százalék), míg **Magyarországon (+3,3 százalék)** mérsékelt, Romániában pedig számottevő (12,7 százalék) emelkedés volt megfigyelhető, összhangban a gabonafélék áralakulásával.